

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

**«Основи художнього перекладу
(перська і українська мови)»**

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.067 Східні мови та літератури (переклад включно),
перша – перська

Освітня програма: Перська мова і література та переклад, друга східна
мова, західноєвропейська мова

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	дисципліна за вибором з фаху
Семестр	4 семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС, загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС / 90 годин
Мова викладання	українська / перська
Предмет навчання (Що я вивчатиму?)	Курс створено з метою надати студентам знання з теоретичних основ перекладу художніх текстів, необхідні для подальшого поглибленого вивчення та практичного застосування як на заняттях, так і в самостійній перекладацькій і/або дослідницькій діяльності.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Метою курсу є ознайомлення студентів з теоретичними основами художнього перекладу, формування навичок адекватного літературного перекладу фрагментів прозового, поетичного та драматичного текстів першотвору.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	У результаті вивчення цього курсу студент повинен знати: <ul style="list-style-type: none"> – Базові поняття та категорії лінгвістики тексту, рівні актуалізації інформації в тексті; – Особливості художнього тексту з позицій перекладознавства; – Види і жанри художніх творів, особливості їх композиційної організації; – Поняття ідіостилю, стилістичні засоби та прийоми досягнення образності; – Перекладацькі трансформації у художньому перекладі; – Лексичні, граматичні та стилістичні проблеми перекладу художнього тексту. Повинен вміти: <ul style="list-style-type: none"> – Визначати жанрові, стильові, структурні та тематичні складові тексту, що підлягає відтворенню при перекладі; – Здійснювати порівняльний аналіз художнього тексту оригіналу та перекладу; – Визначати типи перекладацьких трансформацій; – Перекладати уривки художніх текстів різних літературних жанрів зі збереженням стилістики, засобів виразності тексту оригіналу.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримую від вивчення цієї дисципліни?)	Основні завдання вибіркової дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей: <i>інтегральної компетентності (ІК):</i> здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає транслювання інформації українською, перською, другою східною та західноєвропейською мовами та/або здійснення перекладацької діяльності, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. <i>загальних компетентностей (ЗК):</i> <ul style="list-style-type: none"> – ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. – ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. – ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. – ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. – ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою. – ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. – ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. <i>фахових компетентностей (ФК):</i> <ul style="list-style-type: none"> – ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ. – ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. – ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації). – ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. – ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами. – ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз

	<p>текстів різних стилів і жанрів.</p> <ul style="list-style-type: none"> – ФК 13. Базові уявлення про мову як особливу знакову систему, її природу та функції, про генетичну і структурну типологію мов світу; фонетичний, лексичний, граматичний рівні мови. – ФК 14. Професійні знання й уміння, необхідні для створення повного й адекватного письмового та усного перекладу текстів різних жанрів і стилів з перської мови українською та навпаки. – ФК 15. Розуміння сутності перекладу як комунікативної діяльності, орієнтоване на міжмовне і міжкультурне посередництво у різних суспільних сферах діяльності, знання його видів і типів. – ФК 16. Здатність до застосування різних способів перекладу мовних одиниць лексичного рівня і стилістичного рівня (стійкі словосполучення, кліше, фразеологізми, власні назви, заголовки) в обох напрямках перекладу. – ФК 17. Здатність враховувати міжмовні розбіжності на рівні системи, норми та узусу, долати явища інтерференції в процесі перекладу та на етапі саморедагування.
Види занять і їхній розподіл за годинами	<p>Лекції – 10 год. Практичні заняття – 20 год. Самостійна робота – 60 год.</p>
Тематика навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Базові поняття та категорії лінгвістики тексту, рівні актуалізації інформації в тексті. Тема 2. Особливості художнього тексту з позицій перекладознавства. Тема 3. Види і жанри художніх творів, особливості їх композиційної організації. Тема 4. Поняття ідіостилю, стилістичні засоби та прийоми досягнення образності. Тема 5. Перекладацькі трансформації у художньому перекладі.</p>
Передумови вивчення дисципліни	<p>Успішне опанування курсів «Перська мова», «Практична фонетика перської мови», «Практична граматики перської мови», «Вступ до іранської філології», «Загальне мовознавство» на I курсі навчання.</p>
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	<p>Основна (базова): Бабенко Є., Амеліна С., Білоус Н. (2018). <i>Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу</i>: Центр навчальної літератури. Коптілов, В. В. (2002). <i>Теорія і практика перекладу</i>: Навчальний посібник. Київ: Юніверс. Корунець, І. В. (2008). <i>Вступ до перекладознавства</i>: Підручник. Вінниця: «Нова книга». Литвин, І. М. (2013). <i>Перекладознавство</i>: Науковий посібник. Черкаси: «Видавництво Ю. А. Чабаненко». Aghdassi, A. (2019). <i>Persian academic reading</i>. London, New York: Routledge. Korangy, A., Miller, C. (2018). <i>Trends in Iranian and Persian Linguistics</i>. Berlin, Boston: De Gruyter Monten. Shabani-Jadidi, P. (2016). <i>What the Persian Media Says</i>. London, New York: Routledge. راغب محمد. <i>آشنایی با ادبیات: سطح میانه</i>. ۸۳ دوره زبان افزایی زبان و ادبیات فارسی. تهران بنیاد سعدی. صوفی لیلیا. (۱۳۷۸). <i>زندگینامه شاعران ایران</i>. تهران: جاجرمی. فارسی: <i>آشنایی با ادبیات: سطح میانه</i>. ۸۲ دوره زبان افزایی زبان و ادبیات فارسی. تهران بنیاد سعدی.</p> <p>Додаткова: Білозерська, Л. П., Возненко, Н. В., Радецька, С. В. (2010). <i>Термінологія та переклад</i>: Навчальний посібник для студентів філологічного напрямку підготовки. Вінниця: «Нова книга». Кальниченко, О. А., Подміногін, В. О. (2005). <i>Історія перекладу та думок про переклад у текстах та коментарях. Частина перша: Загальні питання. Стародавні часи</i>: Навчальний посібник. Харків: Вид-во НУА. Колодій, Б. М. (2021). <i>Переклад аудіовізуальних текстів фахового спрямування</i>: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури. Охріменко, М. А. (2010). <i>Практичний курс перекладу з перської мови</i>. Київ: Вид. Центр КНЛУ. Саприкін, С. С., Чужакін, А. П. (2011). <i>Світ усного перекладу</i>. [укр.]: Навчальний посібник. Вінниця: «Нова книга». Салімі, Хамід Реза, Храновський, В. А., Мазєпова, О. В., Бочарнікова, А. М. (2006). <i>Українсько-перський словник</i>. Київ: Кондор. Akbari, F. (2020). <i>Iran's Language Planning Confronting English Abbreviations. Persian Terminology Planning</i>. Charm: Springer. Green, N. (2019). <i>The Persianate World</i>. Oakland: University of California Press. Meidani, M. (2020). <i>Persian Calligraphy. A Corpus Study of Letterforms</i>. London, New York: Routledge. Miller, C., Aghajanian-Stewart, K. (2018). <i>A Frequency Dictionary of Persian</i>. London, New York: Routledge. Mirvahedi, S. H. (2019). <i>The Sociolinguistics of Iran's Languages at Home and Abroad</i>. Cham: Palgrave Macmillan. Sahraili, R. M., Ahmadi-Ghader, M. (2018). <i>Amuzesh karbord-e vaje</i>. Tehran: Daneshgah-e Alame Tabatabaai. Sahraili, R. M., Etemadeslami, M. (2019). <i>Charchub-e I</i>. Tehran: Daneshgah-e</p>

	<p>Alame Tabatabaai. Sahraei, R. M., Soltani, M. (2019). <i>Iranshenasi</i>. Tehran: Daneshgah-e Alame Tabatabaai. Sedighi, A., Shabani-Jadidi, P. (2018). <i>The Oxford Handbook of Persian Linguistics</i>. Oxford: Oxford University Press. Yousef, S. (2018). <i>Persian. A Comprehensive Grammar</i>. London, New York: Routledge. Yousef, S., Torabi, H., (2020). <i>Basic Persian. Grammar and Workbook</i>. London, New York: Routledge.</p> <p>Додаткові ресурси: – Encyclopædia Iranica: https://www.iranicaonline.org/ – Fars News: https://www.farsnews.ir/ – IRIB New Agency: https://www.iribnews.ir/ – IRIB: https://www.iribnews.ir/ – Persian pronunciation dictionary: https://forvo.com/languages/fa/ – Бібліотека ІPI Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua/node/422 – Бібліотека Тегеранського університету: https://library.ut.ac.ir/fa – Віртуальна дошка оголошень факультету східної і слов'янської філології в Телеграмі: https://t.me/fs_info – Електронний ресурс для пошуку теоретичних і практичних джерел з перської мови, іраністики, мовознавства тощо: https://www.twirpx.com/ – Інстаграм-сторінка факультету східної і слов'янської філології: https://cutt.ly/CZo0kp9 – Інституційний депозитарій: http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/ – Інформаційна агенція ІPI (IRNA): https://www.irna.ir/ – Іранській сервер обміну відео: https://www.aparat.com/ – Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ: http://eastphil.knlu.edu.ua/ – Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua – Офіційний сайт Посольства ІPI в Україні: https://www.iranembassy.com.ua/ – Перська мова: історія виникнення та розвитку: https://youtu.be/C1KB7dS0998 – Фейсбук-сторінка секції перської мови КНЛУ: https://cutt.ly/wLWIMOX – Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології: https://cutt.ly/rZo169p – Фонд «Сааді»: популяризація перської мови, культури і літератури за межами Ірану: https://saadifoundation.ir/fa</p>
Поточний і семестровий контроль	МКР, залік
Кафедра	східної і слов'янської філології
Факультет	східної і слов'янської філології
Викладач	Копчак Ольга Ігорівна викладач кафедри східної і слов'янської філології
Оригінальність навчальної дисципліни	Оригінальний авторський курс
Місце постійного розміщення навчально-методичного забезпечення в мережі Інтернет	http://eastphil.knlu.edu.ua/

Завідувач кафедри

проф. Валігура О. Р.

Викладач

Копчак О. І.